

Jyväskylän kaupunginvaltuusto 31.10.2016

Vuoden 2017 talousarvioesityksen lähetekeskustelu

SKP:n valtuustoryhmä/Riitta Tynjä

Vuosi sitten taisin kehua kaupunginjohtaja Koiviston ensimmäistä budjettiesitystä edeltäjiään helppolukuisemmaksi. Totesin myös, että aiempina vuosina oli tottunut lukemaan budjetista, mitä kaikkia tarpeita olisi, mutta että niihin ei nyt ole rahaa. Tästä budjettiesityksestä saa hakemalla hakea tällaisia mainintoja. Koska lautakuntien tiukkoihinkin esityksiin kuitenkin tuli karsintaa, olen huolissani, että meille valtuutetuille ei avata selkeästi, mihin leikkuri tulee kohdentumaan. Toivon, ettei vuoden vaihteessa tarvitse käydä samanlaista keskustelua kuin vuosi sitten siitä, että valtuusto ei tiennyt päättäneensä, että budjetti pakottaa perusturvalautakunnan nostamaan terveydenhuollon maksut tappiin.

Syyskuun valtuustossa tein valtuustoaloitteen, että ensi vuoden budjettiin varattaisiin 100 000 euroa käytettäväksi henkilöstön terveydellisistä syistä tapahtuvaan uudelleensijoittamiseen. Tällainen keskitetty raha on monissa pienemmissäkin kaupungeissa käytössä jopa suurempana summana. Rahan avulla voitaisiin tehdä paljon nykyistä enemmän se eteen, että ihmiset eivät jäisi työkyvyttömyyseläkkeelle, mistä aiheutuu kaupungille ns. varhemaksuja. Niiden määrä vuodelle 2015 oli 2,4 milj. ja tälle vuodelle arvio on 2,5 milj. Eli kasvua tuo 100 000 euroa, jolla satsauksella saataisiin menojen kasvu taittumaan. Työllisyyden hoidossa kaupungin omia toimia ei ole vara supistaa kuten nyt esitetään: oma toiminta laskee 14,8 % ja palkkatuettu työllistäminenkin 2,5 %. Maan hallituksen esityksen mukaan työttömyyskorvausta leikataan, jos työtön ei ole 3kk:n aikana 18 tuntia työssä tai toimenpiteessä. Onko kaupunki varautunut mitenkään, että tällaisia töitä löytyisi?

Erilaisissa elinkeinopoliittisissa hankkeissa summat pysyvät ennallaan paitsi Ralleille esitetään 50 000 euroa aiempaa enemmän. SKP ei näe tälle mitään perustetta.

Perusturvan toimialueella on paljon hyviä muutoksia: lapsiperheiden kotipalvelun lisääntyneeseen tarpeeseen vastataan lisähenkilöstöllä ja toimeentulotuen kelasiirron jälkeen alkuarviotiimi aikuissosiaalityössä on enemmän kuin tarpeen. Jo vuosi sitten budjetissa oli esitys, että "runsaasti hoitoa ja tukea tarvitseville sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisille asiakkaille muodostetaan toimintamalli, jossa palveluohjauksella ja moniammatillisella työskentelyllä parannetaan vaikuttavuutta ja vähennetään kustannuksia." Tämä sama esitys sisältyi jo syksyllä 2013 hyväksytyihin Palvelulinjauksiin. Ilmeisesti mitään ei ole tapahtunut, koska tavoite toistetaan taas. Pahoin pelkään, että mitään ei tapahdukaan tällä saralla sotien valinnanvapauskokeilun alettua ensi vuoden alusta. Kyllä tällaiset hyvät esitykset jäävät sen jalkoihin.

Peruspalveluiden psykologityöhön tarvitaan lisäresurssia, koska asiakasmäärien kasvaessa jonot kasvavat ja jonossa ongelmat vain pitkistyessään mutkistuvat ja kasvattavat lopulta erikoissairaanhoidon kustannuksia.

SKP ei näe viisaana leikata vanhuspalveluissa päiväkeskusverkostoa eikä myöskään ottaa käyttöön sairaanhoitajamaksua avoterveydenhuollossa. Päinvastoin, terveyskeskusmaksusta olisi luovuttava kokonaan. Sen sijaan hyväksi koetun kotisairaaloiminnan vakainaistamisen näemme kaikin tavoin järkevänä ja tarpeellisenä, etenkin tilanteessa, jossa sairaalapaikkoja ollaan edelleen vähentämässä. Kotihoidossa oman toiminnan kasvu asiakasmäärissä ja tunneissa on ilahduttava suuntaus. Mutta huoli nousee, että otetaanko tämä kaikki työntekijän selkänahasta, kun mainintoja henkilöstön lisäyksestä ei näy.

Vuosi sitten oikeiston johdolla tehty päätös subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajaamisesta aiheuttaa varmasti hurjia haasteita varhaiskasvatuksessa. Soisimme, että Jyväskylällä olisi viisautta purkaa tällaisia tyhmiä päätöksiä. Sama koskee iltapäivätoiminnan maksuja, joita kaupunki ei viime vuonna korottanut vielä maksimiin, mutta aikoo sen nyt tehdä. Tämä ei saa SKP:ltä kannatusta. Oppilashuollon resurssilisäys on tarpeen, jotta laissa määritellyt aikarajat palvelun piiriin pääsemiseksi toteutuvat. SOS-hallitus on tehnyt ennätysmäisiä leikkauksia sivistykseen kaikilla tasoilla. Kuntatasolla niiden jälkien paikkaaminen on lähes mahdotonta. SKP:ssä olemme kuitenkin sitä mieltä, että lukioden tilanne on jo nyt niin paha ja vielä pahemmaksi menossa, että kaupungin on osaltaan otettava vastuuta ja tultava apuun. On kuitenkin kyettävä vaikuttamaan, että kaupungin tuki menee nimenomaan opetukseen ja että kuntayhtymässä ryhdytään tekemään rakenteellisia ratkaisuja mm. hallinnon keventämiseksi.

Ja vielä lopuksi sananen Altekista. Budjettiesityksessä todetaan, että liikelaitokselta puuttuu tulevaisuuden kuva, mikä heikentää henkilöstön motivaatiota. No, sehän on päivänselvä asia. Siksi ei riitä, että pyritään luomaan liikelaitoksen pitkántähtäimen visio. Sellainen on luotava!